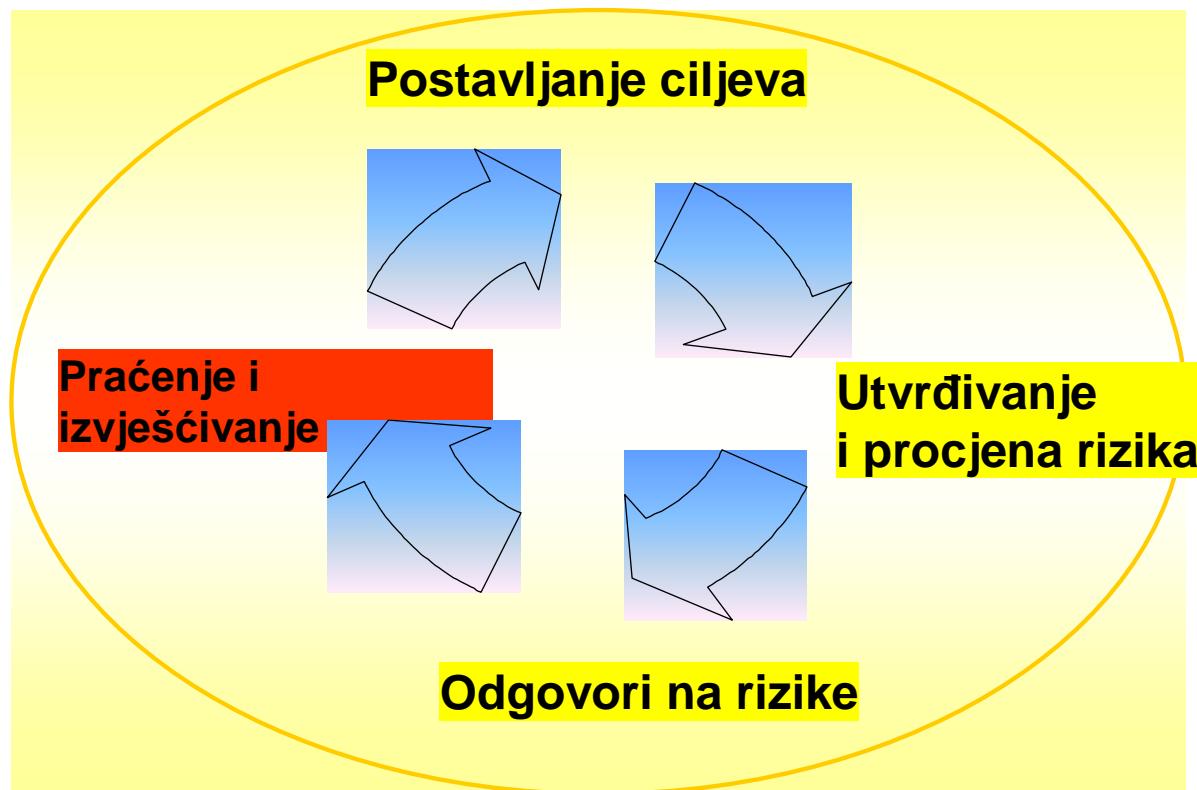
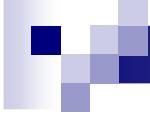

Odgovori na rizike

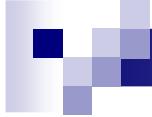
Ciklus upravljanja rizicima

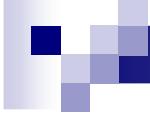
Nakon utvrđivanja i procjene rizika..što je sljedeće?

- Utvrditi odgovarajući odgovor na svaki rizik
- Utvrditi jesu li potrebne dodatne kontrole u cilju smanjenja rizika na prihvatljivu razinu (jesu li kontrole isplative?)

Odgovori na rizike

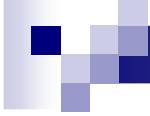
- Tolerirati (prihvati)
- Transferirati (osiguranje/partnerstvo)
- Tretirati (upravljati/smanjiti)
- Okončati/ukloniti (eliminirati)

Tretirati rizike (kontrole)

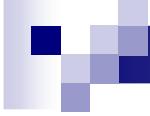
- **Preventivne kontrole** – osmišljene kako bi ograničile mogućnost neželjenog ishoda (npr. zakonodavstvo, podjela dužnosti i ovlasti)
- **Direktivne kontrole** – osmišljene kako bi osiguralo da se neki ishod ostvari (npr. edukacija / smjernice, nošenje zaštitne odjeće i opreme, postavljanje ciljeva)
- **Detektivne kontrole** – osmišljene kako bi utvrdile prilike u kojima dolazi do realizacije neželjenog ishoda (npr. praćenje, provjere zaliha)
- **Korektivne kontrole** – osmišljene kako bi ispravile neželjeni ishod koji se već dogodio (npr. povrat novca)

Svrha kontrole je ograničiti rizike radije nego ih ukloniti (s nekim iznimkama npr. gubitak ljudskih života)

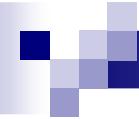
Kontrole (članak 12. Zakona o PIFC-u): koje vrste?

- postupci odobrenja poduzeti nakon provedbe preventivnih i detektivnih kontrola koje se po potrebi navode u kontrolnim listama;
- evidentiranje i odobrenje iznimaka koje odobrava čelnik korisnika proračuna prema utvrđenim postupcima;
- postupci prijenosa ovlasti i odgovornosti;
- razdvajanje dužnosti u dijelu davanja ovlasti za pripremu, obradu, evidentiranje i plaćanje, te za kontrole; te
- sustav dvostrukog potpisa.

Kontrole (članak 12. Zakona o PIFC-u): koje vrste?

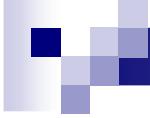
- pravila koja osiguravaju zaštitu imovine i informacija;
- postupci potpunog, točnog, pravilnog i ažurnog evidentiranja svih poslovnih transakcija ,
- postupci upravljanja ljudskim potencijalima;
- postupci praćenja finansijskog upravljanja i kontrola;
- procjena učinkovitosti i djelotvornosti transakcija te izvješćivanje;
- pravila dokumentiranja svih kontrola, finansijskih odluka, iznimaka u odnosu na pravila, transakcija, evidentiranja i radnji vezanih uz aktivnosti korisnika proračuna;
- nadzor (supervizija).

Primjeri

Pandemija gripe

- Rizik: pandemija gripe uzrokuje ozbiljan manjak radne snage što vodi ka dugoročnom prekidu operativnih aktivnosti
- Vrste rizika: operativni, reputacijski
- Učinak : kritičan
- Vjerojatnost : moguća
- Kontrole ? cijepljenje?

Primjeri

Napad virusa na računala

- Rizik: napad virusa uzrokuje pad IT sustava koji vodi ka dugoročnom prekidu operativnog poslovanja
- Vrste rizika: finansijski, operativni, reputacijski
- Učinak : kritičan
- Vjerojatnost : moguća
- Kontrole : Vatzroid (eng. firewall)

Primjeri

Loše koordinirana strategija za podnošenje prijedloga zakona vezanih uz program Vlade

- Rizik: Nedjelotvorna strategija za podnošenje prijedloga zakona rezultira neuspjehom u osiguravanju mesta u zakonodavnom programu Vlade te ministarstvo nije u mogućnosti uspostaviti traženu zakonsku osnovu za provedbu svojih politika.
- Vrste rizika: operativni, reputacijski, rizik vezane uz zakone
- Učinak: kritičan
- Vjerojatnost: mala vjerojatnost
- Kontrole: Odbor za zakonodavstvo treba pregledati, koordinirati i rasporediti po prioritetima prijedloge zakona i povezati ih s uredom Predsjednika Vlade.

Pitanja?

*Zahvaljujemo na
pažnji!*